

Autor(ka): Michaela Šindelířová
Obor: Učitelství pro 1. stupeň základních škol
Datum odevzdání posudku: 23. 8. 2021
Vedoucí diplomové práce: PhDr. Jan Petr, Ph.D.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název práce

Pobytové stopy živočichů jako námět pro přírodovědná bádání žáků 1. stupně ZŠ

Práce obsahuje 54 stran textu, 9 stran příloh a cituje 20 literárních a jiných pramenů. Autorka se v předložené práci zabývá zkoumáním možností, jak pomocí úloh využívajících stopy živočichů a jejich pozorování jednak demonstrovat žákům samotné živočichy a jednak využít a rozvíjet badatelské kompetence ve výuce prvouky a přírodovědy na 1. stupni ZŠ.

Hodnocení obsahové stránky práce:

Literární přehled znamenající teoretická východiska práce se opírá zejména o literaturu zaměřenou na pobytové stopy ptáků a savců a jejich pozorování. Dále autorka vychází z literárních zdrojů pojednávajících o badatelsky orientované výuce. V pěti navržených a v praxi ověřených úlohách se autorka snažila badatelské prvky uplatnit, přičemž se zaměřila zejména na rozvíjení samostatné aktivity žáků při hledání designu experimentů nebo pozorování. Je dobré, že jsou zde i hledány návaznosti na jednotlivé cíle či očekávané výstupy Rámcového vzdělávacího programu. Autorka svou práci nepojala ani tak jako sbírku vlastních originálních úloh, ale zde prezentované úlohy jsou zamýšleny spíše jako prostředek k poznání, jak jsou žáci schopni dané úlohy řešit, zda uplatňují některé z principů badatelsky orientované výuky nebo svou kreativitu či jak jsou k řešení obdobných úloh motivováni. Svá pozorování zaměřená na činnost žáků a způsob jejich myšlenkových operací pak autorka shrnuje ve výsledcích a následné diskusi. Zde ovšem musím konstatovat, že ačkoli zcela jistě získala autorka zajímavá data, nebyl využit jejich potenciál a v příslušné kapitole se autorka omezila jen na stručná konstatování, jak velký počet žáků tu či onu úlohu zvládl. Je to škoda, protože detailnější rozbor a sdělení vlastních zkušeností by jistě přispělo k poznání, jak současní žáci dokáží pracovat během terénních pozorování nebo s konkrétními přírodními. Za zajímavé považuji zejména zařazení dvou zdánlivě triviálních úloh, odlévání stop a určování stop podle klíče. Tyto úlohy se zaměřují jednak na uplatnění praktických dovedností (odlévání), tak i na rozvoj strukturovaného využití určitých znalostí při procházení položek určovacího klíče. Celkově lze říci, že autorka cíle, které si stanovila, splnila, ale na druhé straně nevyužila veškerý potenciál nasbíraných dat, respektive nedokázala ve své práci zjištěná data adekvátně a detailně prezentovat.

Hodnocení formální stránky práce:

Práce má obvyklé členění a jednotlivé formální náležitosti odpovídají diplomové práci. Bohužel se autorka nevyhnula některým dílčím nedostatkům. Jednak jde o nedostatky charakteru formulačních nepřesností nebo neobratností. To se projevuje v některých případech poněkud kostrbatějším charakterem textu. Uvedu jen několik příkladů. Patrně bych nevolil označení materiálu, jako jsou parohy, rohy, srst apod. v úloze č. 5 jako „*znamení*“, byť se s tímto termínem zřídka můžeme v této souvislosti setkat (str. 28 a jinde). Nebo na str. 40: „*Úspěšnost u paroží jelena lesního byla také 46 žáků ...*“, str. 43: „*po prozkoumání různých literatur*“, apod.

Tyto formulace svědčí o poněkud volnějším zacházení s jazykem, které ovšem do odborné práce nepatří.

Taktéž se v textu vyskytují překlepy nebo gramatické chyby (jeden příklad za všechny str. 39: „Žáci se s prací tohoto typu ještě nikdy neseťkali a tak byli velmi nadšeny.“). Naštěstí není těchto chyb mnoho a text jimi není výrazněji poznamenán.

Drobné nedostatky se objevují i při (ne)dodržování citační normy a to jak v textu (např. přebytečné zkratky křestních jmen na str. 9 i jinde), tak i v seznamu citované literatury (norma APA nevyžaduje uvádění ISBN, někde je uveden počet stran celého sborníku, jinde nikoli, někde uvedena spojka & mezi autory díla a jinde není atd.). Jedná se však o drobnosti, které lze tolerovat, a důležité je, že neznamenají v žádném případě ignorování citační etiky. Předpokládám také, že v přílohách uvedené fotografie a nákresy stop jsou autorčiny vlastní. Pokud ne, mělo by být uvedeno, ze kterého zdroje pocházejí předlohy zde uvedených ilustrací.

Závěr:

Předložená práce naplňuje vytýčené cíle a splňuje požadavky kladené na diplomovou práci uzavírající magisterské studium učitelství pro 1. stupeň základní školy, proto ji doporučuji k obhajobě.

Otázky k obhajobě:

- 1) Jakým způsobem pracovali žáci s určovacím klíčem, který neobsahuje žádné ilustrace?
- 2) Bylo by možné doplnit úlohy i o pobytové stopy bezobratlých živočichů? Pokud ano, které by bylo možné dobře použít?
- 3) Bylo by možné prezentovat při obhajobě nějakou konkrétní práci žáka (vyplněný pracovní list apod.)?

Návrh na klasifikaci diplomové práce: dobře

Podpis vedoucího diplomové práce

V Českých Budějovicích dne 23. 8. 2021

Stupeň klasifikace	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------------	---------	-------------	-------	-----------